

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024)

Завідувач кафедри
Володимир МИКИТЮК

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Історія української літератури кінця 19 — початку 20 ст.»

що викладається в межах ОПП третього курсу

першого рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

Львів – 2024

**Силабус курсу «Історія української літератури кінця 19 — початку 20 ст.»
2024/2025 навчального року**

Назва курсу	Історія української літератури кінця 19 — початку 20 ст.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізації: 035.01 українська мова та література.
Викладачі курсу	Микуш Степан Йосипович, доцент кафедри української літератури ім. акад. М. Возняка
Контактна інформація викладачів	stepan.mykush@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriia-ukrainskoi-literatury-kintsia-xix-pochatku-xx-st_035-01z_014-01z
Інформація про курс	Дисципліна «Історія української літератури кінця 19 — початку 20ст» є нормативною навчальною дисципліною для ОС «Бакалавр» спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.01 українська мова та література, яка у 7 семестрі викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) і має 28 лекційних години та 28 годин практичних занять. Підсумковий контроль – іспит.
Коротка анотація курсу	У період кінця XIX – початку XX ст. (1890 – 1914 рр.; орієнтовно: від перших Франкових розвідок про модернізм та «Зів'ялого листя» – до першої світової війни) українська література вийшла на новий якісний рівень, зумовлений як загальноєвропейською атмосферою fin de siècle (кінця віку), так і внутрішньонаціональними, іманентними, чинниками. Це період початків модернізму із його неймовірним розмаїттям мистецьких напрямів, течій – естетичних досвідів, чи не кожен з яких мав у тогочаснім українськiм письменствi свого яскравого представника: імпресіонізм – М. Коцюбинського; експресіонізм – В. Стефаника та Г. Хоткевича; новоромантизм – І. Франка, Лесю Українку; символізм – Лесю Українку, О. Кобилянську, М. Яцкова, Олександра Олеся; неонатуралізм – В. Винниченка тощо. З іншого боку, життя і творчість більшості представників періоду складає самодостатній інтерес, проектує в світову мистецьку скарбницю неповторні індивідуальні набутки.
Мета та цілі курсу	Метою курсу є ознайомлення студентів з європейськими художніми практиками кін. XIX – поч. XX ст. через творчість українських представників цього періоду, виявлення

	<p>типологічних (у контексті європейських аналогів) та індивідуальних, ба навіть ексклюзивних, рис їхніх творчих доробків; формування панорамного уявлення про феномен модернізму через фокусування на поокремих естетичних досвідах визначних українських митців.</p> <p>Завдання: з'ясування суспільно-мистецької атмосфери періоду початків модернізму, порівняння з попереднім періодом реалізму; вивчення творчостей В. Стефаника, Л. Мартовича, Марка Черемшини, М. Коцюбинського, О. Кобилянської, Лесі Українки, В. Винниченка, Г. Хоткевича, О. Олеся, С. Черкасенка, М. Вороного та ін.; представлення специфічних термінів та понять, які виникли у процесі формування феномена модернізму.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія української літератури. Кінець XIX початок XX ст. : У 2-х кн. / За ред. О. Гнідан. – Київ: «Либідь», 2005. 2. Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття / За ред. П. Хропка. – Київ: «Вища школа», 1991. 3. Літературознавчий словник-довідник. – Видавничий центр «Академія», Київ, 1997. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: «Золоті литаври», 2001. 5. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: «Академічний експрес», 1999. 6. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). – Дрогобич: «Відродження», 2007. 7. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили: В 2-х т. – Київ: «Мистецтво», 1981. 8. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі /С. Павличко. – К.: Либідь, 1999. 9. Рубчак Б. Пробний лет (Тло для книги) // Розсипані перли. Поети «Молодої Музи». – Київ: «Дніпро», 1991. 10. Вороний М. Іванові Франкові (Відповідь на його Послання) // Вороний М. Твори. — К., 1989. — С. 162 – 164. 11. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: «Академічний експрес», 1999. 12. Ільницький М. Краси свічадо. Рубчак Б. Пробний лет (Тло для книги) // Розсипані перли. Поети Молодої Музи. – К., 1991. 13. Карманський П. Українська богема / Упорядкування і передмова П. Ляшкевича. – Львів, 1996. 14. Мельник Я. Листи Миколи Вороного до Івана Франка // Українське літературознавство. – Вип. 58. – 1993. – С. 10-27. 15. Муза і чин Остапа Луцького / Збірник досліджень і документів. – К.: «Смолоскип», 2016. 16. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – Київ, 1997. 17. Українська Хата. Поезії 1909-1914 / Упор. і передм. В. Шевчука. – К., 1990. 18. Франко І. З галузі науки і літератури // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1980. — Т. 28. — С. 145 – 166.

19. Франко І. Доповіді Міріама // Там само. — К., 1981. — Т. 29. — С. 116 – 121.
20. Франко І. Декадент // Там само. — С. 185 – 186.
21. Франко І. Зів'яле листя // Там само. — К., 1976. — Т. 2. — С. 119 – 120.
22. Франко І. Лісова ідилія // Там само. — К., 1976. — Т. 3. — С. 107 – 109.
23. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529.
24. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111.
25. Франко І. Маніфест «Молодої музи» // Там само. — К., 1982. — Т. 37. — С. 410 – 417.
26. «Чорна Індія» «Молодої Музи». Антологія прози та есеїстики / Упор.. ред. та прим. В. Габора («Приватна колекція»). — Львів, 2014.
27. Гаморак Ю. Василь Стефаник (спроба біографії) // Стефаник В. Твори. — Львів, 2015.
28. Лесин В. Василь Стефаник – майстер новели. — К., 1970.
29. Піхманець Р. Із покутської книги буття / Засади художнього мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. — К., 2012.
30. Погребенник Ф. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. — К., 1980.
31. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. — Сучасність (США), 1989.
32. Бандурак В. Оповідання про Леся Мартовича. — Ужгород, 1977.
33. Горак Р. Лесь Мартович. — К., 1990.
34. Погребенник Ф. Лесь Мартович. — К., 1971.
35. Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. — Львів – Івано-Франківськ, 1998.
36. Донцов Д. Марко Черемшина // Літературно-науковий вісник. — 1927. — Кн. 7-8.
37. Зеров М. Марко Черемшина й галицька проза // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). — Дрогобич, 2007.
38. Марко Черемшина у спогадах, документах і матеріалах. — Чернівці, 2014.
39. Олещук І. Людина і світ у слові Марка Черемшини. — Чернівці, 2019.
40. Семанюк Н. Співець Гуцульщини / Спогади про Марка Черемшину. — Ужгород, 1974.
41. Балабко О. Рай і пекло Коцюбинського. — Чернівці, 2014.
42. Коцюбинський М. «Я так поріднився з тобою...». Листи до дружини. — К. 2007.
43. Коцюбинський М. Листи до Олександри Аплаксіної. — К., 2008.
44. Калениченко Н. Михайло Коцюбинський / Нарис життя і творчості. — К., 1984.
45. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к. ХІХ – поч.

- XX ст. – К., 1995.
46. Михайло Коцюбинський: життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах. – К., 1970.
  47. Павличко С. Пристрасть і їда: особиста драма Михайла Коцюбинського // Сучасність, 1994, № 12.
  48. Панченко В. Капрійські сюжети: «Італійська» проза Михайла Коцюбинського і Володимира Винниченка. — К.: Факт, 2003. — 496 с.
  49. Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський: літературний портрет. — К.: ВЦ «Академія», 2010.
  50. Стебун І. История одной потаенной любви / Документальна повість, листи, спогади О. Аплаксіної – Донецьк, 1999.
  51. У вінок Михайлові Коцюбинському / Збірник статей. – К., 1967.
  52. Черненко О. Імпресіонізм та експресіонізм /О. Черненко // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. – К, 1994. – Кн.1. С. 206–208.
  53. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: образ людини в творчості письменника. – Мюнхен, 1977.
  54. Чопик Р. Михайло Коцюбинський : політ метелика // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі XIX – XX ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.
  55. Балаболъченко А. Гнат Хоткевич. – К., 2008.
  56. Супрун Н. Гнат Хоткевич – музикант. – Рівне, 1997.
  57. Хоткевич Гнат. Твори: У 2 т. – К., 1966.
  58. Хоткевич Гнат. Авірон. Довбуш. Оповідання. – К., 1990.
  59. Хоткевич Гнат. Тарасик. – Львів, 2017.
  60. Хоткевич Гнат. Музичні інструменти українського народу. – Харків, 2013.
  61. Хоткевич Галина. Там, де не колеться трава. Гнат Хоткевич та його родина / Упорядкування та редакція Віри Манько. – Львів, 2017.
  62. Шекерик-Доників П. Дідо Иванчік. – Верховина, 2012.
  63. Агеева В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. – К., 2003.
  64. Вознюк В. Буковинські адреси Ольги Кобилянської. – Чернівці, 2006.
  65. Гундорова Т. *Vemina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К., 2002.
  66. Євшан М. Ольга Кобилянська // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.
  67. Кобилянська О. Слова зворушеного серця: Щоденники. Автобіографії. Листи. Статті та спогади. – К., 1982.
  68. Кобилянська О. Твори: У 5 т. – К., 1963.
  69. Кобилянська О. Зібрання творів: У 10 т. – Чернівці, 2015. – Т. 3 (рання «німеччина»).

70. Кобилянська О. Апостол черні. – Чернівці, 2012.
71. Кобилянська О. Огривай, сонце... Збірка малої прози. – Чернівці, 2011.
72. Мельничук Я. На вечірньому пружі. Ольга Кобилянська в останній період творчості. – Чернівці, 2006.
73. Мельничук Я. 20 есеїв про Ольгу Кобилянську та її поціновувачів. – Чернівці, 2014.
74. Ольга Кобилянська у критиці та спогадах. – К., 1963.
75. Павлишин М. Ольга Кобилянська: прочитання. – Харків, 2008.
76. Панчук Е. Гірська орлиця. – Ужгород, 1976.
77. Українка Леся. Писателі-русини на Буковині // Українка Леся. Твори: В 12 т. – Т. 8.
78. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. – К., 2001.
79. Денисюк І. Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. – Львів, 1999.
80. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine. Українка в конфлікті міфологій. – К., 2007.
81. Зборовська Н. Моя Леся Українка. – Тернопіль, 2002.
82. Косач М. Твори. Переклади. Листи. Записи кобзарських дум. – К., 2017.
83. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. – Нью-Йорк, 1970.
84. Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів. – Луцьк, 2010.
85. Мороз М. Літопис життя та творчості Лесі Українки. – К., 1992.
86. Спогади по Лесю Українку. – К., 1963.
87. Українка Леся. Твори: У 10 т. – К., 1963.
88. Українка Леся. Зібр. Тв.: У 12 т. – К., 1975.
89. Українка Леся Листи: У 3 кн. / Упорядник Валентина Прокіп (Савчук). – К., 2016.
90. Вороний М. Театральне мистецтво і український театр // Вороний М. Твори. – К., 1989.
91. Дзевєрін І. Про Винниченка та його ранню прозу // Винниченко В. Краса і сила. – К., 1989.
92. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). – Дрогобич: «Відродження», 2007.
93. Костюк Г. Світ Винниченкових образів та ідей // Слово і Час. – 1990. – № 7.
94. Мороз Л. «Сто рівноцінних правд». Парадокси драматургії В. Винниченка. – К., 1994.
95. Панченко В. Винниченко: парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок. – К., 2004.
96. Панченко В. Будинок з химерами. – Кіровоград, 1998.
97. Панченко В. Магічний кристал. – Кіровоград, 1995.
98. Сиваченко Г. Винниченків «конкордизм» у буддистському та психоаналітичному дискурсах // Слово і час. – 2000. – №

	<p>8.</p> <p>99. Хархун В. Роман В. Винниченка «Записки кирпатого Мефістофеля в контексті світової «дияволяди» ХХ ст». – Ніжин, 1997.</p> <p>100. Хороб С. Українська драматургія: кризь виміри часу (теоретичні та історико-літературні аспекти драми). – Івано-Франківськ, 1999.</p> <p>101. Олесь О. Твори: У 2 т. / Упорядкування та передмова Р. Радишевського. – К., 1990.</p> <p>Черкасенко С. Твори: У 2 т. / Упорядкування та передмова О. Мишанича. – К., 1991.</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	40 годин аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин для потоку, 32 годин практичних занять та 50 годин для самостійної роботи студента, 3 кредитні модулі.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни</p> <p>Студент повинен розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ зміст основних термінів і понять, дотичних до періоду; □ специфіку естетичної свідомості епохи; □ особливості життєвої та творчої долі кожного з представників періоду. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ аналізувати відповідні поетичні, прозові та драматичні твори в дискурсі модернізму й загалом суспільно-мистецької атмосфери доби; □ пояснити головні секрети індивідуальної творчої майстерності представників періоду.
Ключові слова	Модернізм (у типологічному й культурно-історичному сенсах), імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм, неонатуралізм, символізм, течія, напрям, літературне угруповання, суспільна заангажованість, «чисте мистецтво»
Формат курсу	Нормативний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; очний і заочний.
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	«Вступ до літературознавства», «Історія України», «Історія української літератури», «Теорія літератури», «Філософія».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	У методологічній основі курсу – поліметодологічний підхід, тобто – застосування як літературознавчих, так і педагогічних методів дослідження. Використано потенціал біографічного, історіографічного, порівняльно-історичного, культурно-історичного, рецептивно-естетичного методів, а також інтерпретаційно-герменевтичні тактики (герменевтичну,

	<p>феноменологічну, компаративістичну), а також методологію педагогіки і її субдисциплін. З емпіричних методів застосовано діагностичний (тестування, цілеспрямоване спостереження за навчальним процесом, анкетування) метод; аналіз навчальних програм і підручників в процесуальному аспекті, метод прогностичного моделювання (написання студентських есе, застосування Франкових моделей викладання літератури), педагогічного експерименту. Теоретичні методи дослідження представлені проблемно-пошуковим, методом критичного аналізу, елементами персоналістичної та антиавторитарної педагогіки.</p>
Необхідне обладнання	Ноутбук, бібліотека
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: Практичні заняття – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Маніфестації та альманахи українських модерністів (стилий огляд). 2. «Поранковий» період творчості О.Кобилянської 3. Іван Франко і вхідчини модернізму в простір української літератури: «об’яви декадентизму» чи «один життя [й]ого момент»? (курйоз із Василем Щуратом довкола «Зів’ялого листа») 4. Драматургія В.Винниченка. 5. А.Кримський: особистість, наукова і творча доля; 6. Проблематика і поетика новелістики О.Кобилянської «полудневого» періоду творчості (друга пол. 1890-их рр.). 7. Іван Франко і вхідчини модернізму в простір української літератури: «Без маски» – «Люнатикові», «Привезено зілля з трьох гір на весілля...» – «Маніфест «Молодої Музи»»: непримиримість позицій чи культура дискусії? 8. Художня майстерність повісті О.Кобилянської «В неділю рано зілля копала...». Її особливості у контексті інших розробок цього сюжету. 9. Іван Франко і вхідчини модернізму в простір української літератури: «У пошуках нової краси» – «Принципи і безпринципність» (чого не сприймав Сергій Єфремов?) 10. «На вечірньому прюзі»: творчість О.Кобилянської 1920 – 1930-их рр. 11. Іван Франко і вхідчини модернізму в простір української літератури: «Старе і нове в сучасній українській літературі» (з точки зору Софії Русової та Івана Франка). Порівняйте «Хлопську комісію» І.Франка зі Стефаниковим «Злодієм»; 12. Головні моменти біографії М.Коцюбинського (родина, географія мандрівок, літературно-громадське оточення).

13. Стефаник як особистість: гени, характер, оточення... Яку роль у його біографії відіграли Л. Мартович, В. Морачевський, Я. Весоловський, Гамораки, Бачинські, І.Франко, А. Шептицький, С. Пшибишевський?
14. Ранній (просвітницько-реалістичний) період творчості М.Коцюбинського.
15. Трагічний ритм Стефаникової творчості: болісний імпульс, припізнаний дебют, тривала павза, фатальні колізії... Хронологія збірок, періодів.
16. Імпресіоністичні новели М.Коцюбинського.
17. «Абсолютний пан форми»: майстерність Стефаника-новеліста;
18. Головні моменти біографії В.Винниченка (дитячі роки, революційна молодість, політична діяльність у час визвольних змагань, еміграція, хронологія книг).
19. Сатиричні оповідання Л.Мартовича
20. Головні моменти біографії і творчості О.Олеся.
21. «Дворянське гніздо Косачів». Духовне зростання і «тридцятилітня війна» Лесі Українки. Оточення домашнє, громадське, літературне;
22. Новелістика Марка Черемшини
23. Новаторство драматургії Лесі Українки. «Євангеліє від Лесі»: «Одержима», «На полі крові», «Йоганна, жінка Хусова», «Адвокат Мартіан», «Руфін і Прісцилла» та ін. Природа конфлікту: чим різняться ортодоксальне і «Лесине» християнство?
24. Г.Хоткевич як особистість (життя і твори).
25. В.Стефаник: реалізм чи експресіонізм? Чи обидва? І чому не імпресіонізм? (за О.Черненко).
26. «Молода Муза»: особистості, книги, «каварняний» побут...
27. Не-читальники, муссікуси... Прокоментуйте перифрази на означення мартовичевого мужика (узагальнений образ на підставі різних оповідань). Чому В.Стефаник називав талант Л.Мартовича «геніально злосливим»?
28. М.Коцюбинський – імпресіоніст (доведіть-проілюструйте).
29. Психологізм новели Л.Мартовича «Грішниця». Чому М.Яцків називав її «гідною пера Достоєвського»? Чому, на відміну від інших творів Мартовича, це все ж новела, а не оповідання?
30. Мала проза В.Винниченка. Новаторство.Проблематика і поетика.
31. Дебютна збірка Марка Черемшини «Карби». Чому, за висловом М.Зерова, в ній «перед нами немовби Стефаник, що не до краю опанував свою методу»?
32. Драматургія В.Винниченка. Парадокси сюжетних колізій.

	<p>33. Цикл Марка Черемшини «Село за війни». Стилїстика похоронного голосїння. Чим голосїння цього циклу рїзняється вїд раннях, зї збїрки «Карби»?</p> <p>34. Драматургїя О.Олеса. Ознаки «драми живих символїв».</p> <p>35. Цикл Марка Черемшини «Парасочка»: вїтаїзм, еротїзм, «кафльовї» сюжети (за Р.Чопиком)</p> <p>36. Художня майстернїсть шедевру М.Коцюбїнського «Тїні забутих предкїв».</p> <p>37. Які жанри і риси народного мистецтва Гуцульщини «вдихнула і вїддихнула» творчїсть її спївця – Марка Черемшини?</p> <p>38. Головнї моменти життєвої і творчої бїографїї О.Кобилїанської.</p> <p>39. Психологїзм «етюду» М.Коцюбїнського «Цвїт яблунї».</p> <p>40. Чому «На каменї» М.Коцюбїнського – «аквареля»?</p> <p>41. Новаторство драматургїї Лесї Українки. «Бояриня»: культурний шок українки в Московїї (несумїснїсть менталїтетїв); перегук чїльної ідеї п'єси з драматичними поемами на ранньохристїянську тематику.</p> <p>42. Велика проза В.Виннїченка. Проблематика. Прокоментуйте гасло «чеснїсть з собою». Що таке «конкордїзм»?</p> <p>43. Новаторство драматургїї Лесї Українки. «Оргїя»: україно-московські паралелї греко-римських стосункїв. Як могла би по-їншому скластися доля Антея й Нерїси?</p> <p>44. Лїтературний портрет Б.Лепкого.</p> <p>45. Новаторство драматургїї Лесї Українки. «Камїнний господар»: мїсце Лесиногo «Дона Жуана» у свїтовїй галереї інтерпретацїй «вїчного» образу.</p> <p>46. Лїтературний портрет М.Яцкова.</p>
Опитування	Анкету-оцїнку з метою оцїнювання якостї курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 тижд 2 год	<p style="text-align: center;">Вступ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура, мета, завдання курсу. 2. Принципи організації навчального процесу. 3. Необхідна література для читання, конспектування, аналізу. Перелік художніх текстів. Огляд підручників і посібників. 	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія української літератури. Кінець XIX початок XX ст. : У 2-х кн. / За ред. О. Гнідан. – Київ: «Либідь», 2005. 2. Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття / За ред. П. Хропка. – Київ: «Вища школа», 1991. 3. Літературознавчий словник-довідник. – Видавничий центр «Академія», Київ, 1997. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: «Золоті литаври», 2001. 5. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: «Академічний експрес», 1999. 6. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). – Дрогобич: «Відродження», 2007. 7. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили: В 2-х т. – Київ: «Мистецтво», 1981. 8. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі /С. Павличко. – К.: Либідь, 1999. 9. Рубчак Б. Пробний лет (Гло для книги) // Розсипані перли. Поети «Молодої Музи». – Київ: «Дніпро», 1991. 10. Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі XIX – XX ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. 		1 тижд
2 тижд 6 год	<p style="text-align: center;">Тема 1-3. Модернізм як мистецький феномен.</p> <p>Суспільно-мистецька атмосфера в Україні та загалом Європі на зламі століть: «чисте мистецтво» проти «суспільної заангажованости».</p> <p style="text-align: center;">Модернізм та реалізм:</p>	Лекція + практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вороний М. Іванові Франкові (Відповідь на його Послання) // Вороний М. Твори. — К., 1989. — С. 162 – 164. 2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: «Академічний експрес», 1999. 3. Ільницький М. Краси свічадо. Рубчак 		

	<p>точки дотику й опору. Поняття fin de siècle (кінця віку).</p> <p>Літературно-мистецькі напрями й течії: імпресіонізм, експресіонізм, символізм, неоромантизм, неонатуралізм та їхні представники в європейських та українській літературі. Літературні альманахи («З-над хмар і з долин», «За красою», «З потоку життя», «Українська Хата») і угруповання («Молода Муза», «Українська Хата»).</p> <p>Іван Франко і вхідчини модернізму в українську літературу: перші Франкові студії про модернізм («З галузі науки і літератури», «Доповіді Міріама»); дискусії: з В. Щуратом (довкола «об'явів декадентизму» в «Зів'ялому листі»); С. Єфремовим («В поисках новой красоты» – «Принципи і безпринципність»); М. Вороним (взаємні поетичні послання з нагоди альманаху «З-над хмар і з долин»); «Люнатиком» О. Луцьким (довкола збірки пародій «Без маски» та «маніфестом Молодої Музи»).</p> <p>Творчість молодомузців: П. Карманського, В. Пачовського, Б. Лепкого, О. Луцького, М. Яцкова, С. Твердохліба, С. Чарнецького, В. Бірчака та ін. (літературні сильвети).</p> <p>На замовлення І. Франка: порівняльний аналіз новел В. Стефаника «Злодій» та оповідання «Хлопська комісія» І. Франка, який заповів це зробити у статті «Старе й нове в українській сучасній літературі».</p> <p>З'ясування різниць межі старим і новим (за допомогою монографії І. Денисюка).</p>		<p>Б. Пробний лет (Тло для книги) // Розсипані перли. Поети Молодої Музи. – К., 1991.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Карманський П. Українська богема / Упорядкування і передмова П. Ляшкевича. – Львів, 1996. 5. Мельник Я. Листи Миколи Вороного до Івана Франка // Українське літературознавство. – Вип. 58. – 1993. – С. 10-27. 6. Муза і чин Остапа Луцького / Збірник досліджень і документів. – К.: «Смолоскип», 2016. 7. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – Київ, 1997. 8. Українська Хата. Поезії 1909-1914 / Упор. і передм. В. Шевчука. – К., 1990. 9. Франко І. З галузі науки і літератури // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1980. — Т. 28. — С. 145 – 166. 10. Франко І. Доповіді Міріама // Там само. — К., 1981. — Т. 29. — С. 116 – 121. 11. Франко І. Декадент // Там само. — С. 185 – 186. 12. Франко І. Зів'яле листя // Там само. — К., 1976. — Т. 2. — С. 119 – 120. 13. Франко І. Лісова ідилія // Там само. — К., 1976. — Т. 3. — С. 107 – 109. 14. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529. 15. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111. 16. Франко І. Маніфест «Молодої музи» // Там само. — К., 1982. — Т. 37. — С. 410 – 417. <p>«Чорна Індія» «Молодої Музи». Антологія прози та есеїстики / Упор. ред. та прим. В. Габора («Приватна колекція»). – Львів, 2014.</p>		
Зтижд 4 год	<p>Тема 4. Творчість Василя Стефаника.</p> <p>«Покутська трійця»: біогеографічні координати і творчі субординації; угруповання, аналогії, ексклюзиви.</p> <p>«Спроба біографії» за</p>	Лекція + практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гаморак Ю. Василь Стефаник (спроба біографії) // Стефаник В. Твори. – Львів, 2015. 2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів, 1999. 3. Лесин В. Василь Стефаник – майстер 		

	<p>однойменною розвідкою Ю. Гаморака та есеєм В. Шевчука «Один із роду Басарабів»: походження, шкільна дружба з Л. Мартовичем, медичні студії в Ягеллонському університеті, краківське мистецьке середовище (контакти з В. Морачевським та С. Окуневською, С. Пшибишевським та «Молодою Польщею»); запізнілий блискучий дебют одразу двома третинами творчості («Сина книжечка», «Камінний хрест», «Дорога»); шістнадцятирічна творча перерва, одруження з Ольгою Гаморак, сини, посол у парламенті; Я. Весоловський і поновлення творчості у воєнному Відні; Л. Бачинський і відвідини Києва в складі джепуатації ЗУНРу; драматичні двадцять, стосунки з А. Шептицьким, відмова від советської пенсії, важке надвечір'я... «Абсолютний пан форми» (за І. Франком): стефаниківський герой (що від автора?), концентрація чуття («коротко, сильно і страшно»), символіка, архетипи, експресія діалекту, фольклорно-міфологічне підгрунтя поезики... Естетика експресіонізму.</p>		<p>новели. – К., 1970. 4. Піхманець Р. Із покутської книги буття / Засади художнього мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. – К., 2012. 5. Погребенник Ф. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980. 6. Черненко О. Експресіонізм у творчості Василя Стефаника. – Сучасність (США), 1989. Чопик Р. Не-Стефаник // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.</p>	
<p>4 тиждів + 2 год</p>	<p>Тема 5. Твори Леся Мартовича Місто в контексті «Покутської трипши» Трипши – не-Торговиця, Л. Мартовичи як планувальники Стефаника (Не-Стефаник) Сатирикам двомісячів (бачити) сатирикам двомісячів (бачити) В. Бандурка) Спілкашів: Мро мєнерачів (втік) був бичим до іліни? Рокль, 1971. За в. Прудзія Мсєльаволик (в) Мій емоці Л. Мартовича (за повіст) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. «Наркери пролопцеві, забобенбрав Спидіка Мартовича (в) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. перардою дукми, богвічмоусікуснє рїзнятьс від стефаниківськ немажиші в ?): хто мав рацію? хто був ближчим до істини? Буавгуавськ о всі чунє в «Хіпїрїдї Пайко», «Квіт на п'янку» та ін. Мартовича на залозові в історії (сам ВР. Стефаником) як «челобов з Горадїрної лубави» (за К. Франком)? («Срибокїй друнок», студенша Рило», «Мвулюбіє пра сімєрть», «Винасний рукопис</p>	<p>Чопик Р. Не-Стефаник // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. Чакці + Місто в контексті «Покутської трипши» Трипши – не-Торговиця, Л. Мартовичи як планувальники Стефаника (Не-Стефаник) Сатирикам двомісячів (бачити) сатирикам двомісячів (бачити) В. Бандурка) Спілкашів: Мро мєнерачів (втік) був бичим до іліни? Рокль, 1971. За в. Прудзія Мсєльаволик (в) Мій емоці Л. Мартовича (за повіст) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. «Наркери пролопцеві, забобенбрав Спидіка Мартовича (в) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. перардою дукми, богвічмоусікуснє рїзнятьс від стефаниківськ немажиші в ?): хто мав рацію? хто був ближчим до істини? Буавгуавськ о всі чунє в «Хіпїрїдї Пайко», «Квіт на п'янку» та ін. Мартовича на залозові в історії (сам ВР. Стефаником) як «челобов з Горадїрної лубави» (за К. Франком)? («Срибокїй друнок», студенша Рило», «Мвулюбіє пра сімєрть», «Винасний рукопис</p>	<p>6. Бандурка Ів. Оповідання Бардурає В. Оповідання про Русів – Мартовича і чим жгород 1977. Місто в контексті «Покутської трипши» Трипши – не-Торговиця, Л. Мартовичи як планувальники Стефаника (Не-Стефаник) Сатирикам двомісячів (бачити) сатирикам двомісячів (бачити) В. Бандурка) Спілкашів: Мро мєнерачів (втік) був бичим до іліни? Рокль, 1971. За в. Прудзія Мсєльаволик (в) Мій емоці Л. Мартовича (за повіст) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. «Наркери пролопцеві, забобенбрав Спидіка Мартовича (в) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. перардою дукми, богвічмоусікуснє рїзнятьс від стефаниківськ немажиші в ?): хто мав рацію? хто був ближчим до істини? Буавгуавськ о всі чунє в «Хіпїрїдї Пайко», «Квіт на п'янку» та ін. Мартовича на залозові в історії (сам ВР. Стефаником) як «челобов з Горадїрної лубави» (за К. Франком)? («Срибокїй друнок», студенша Рило», «Мвулюбіє пра сімєрть», «Винасний рукопис</p>	<p>Оповідання про Русів – Мартовича і чим жгород 1977. Місто в контексті «Покутської трипши» Трипши – не-Торговиця, Л. Мартовичи як планувальники Стефаника (Не-Стефаник) Сатирикам двомісячів (бачити) сатирикам двомісячів (бачити) В. Бандурка) Спілкашів: Мро мєнерачів (втік) був бичим до іліни? Рокль, 1971. За в. Прудзія Мсєльаволик (в) Мій емоці Л. Мартовича (за повіст) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. «Наркери пролопцеві, забобенбрав Спидіка Мартовича (в) Чопик Р. Не-Стефаник / Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. перардою дукми, богвічмоусікуснє рїзнятьс від стефаниківськ немажиші в ?): хто мав рацію? хто був ближчим до істини? Буавгуавськ о всі чунє в «Хіпїрїдї Пайко», «Квіт на п'янку» та ін. Мартовича на залозові в історії (сам ВР. Стефаником) як «челобов з Горадїрної лубави» (за К. Франком)? («Срибокїй друнок», студенша Рило», «Мвулюбіє пра сімєрть», «Винасний рукопис</p>

	<p>Марко Черемшина «Грешниця» // «Зббн»... Співця Мартовича: варяго (дивайно) мусівелу «підносьєрї Д</p>	<p>з правила, чо му М. Яцків остоевського»...</p>				
	<p>стефаниківських мужиків?). Не-читальники: домінанта виборчої проблематики, актуальне і вічне: «Хитрий Панько», «Квіт на п'ятку» та ін. «Геніяльна злостивість» (за В. Стефаником) як «нелюбов з надмірної любови» (за І. Франком)? («Стрибожий дарунок», «Іван Рило», «Мужицька смерть», «Винайдений рукопис про руський край»). Психологізм «Грешниця»: виняток з правила, чо му М. Яцків вважав цю новелу «гідною пера Достоевського»...</p>					
<p>5 тижд 2 год</p>	<p>Тема 6. Творчість Марка Черемшини. «Співець Гуцульщини» (за Н. Семанюк) і водночас один з «Покутської трійці»: біогеографічні координати. «Карби і кафлі»: творчість Марка Черемшини як сублимація усіх жанрів народного мистецтва Гуцульщини. Дебютна збірка «Карби»: «Перед нами немовби Стефанік, що не до краю опанував свою методу» (за М. Зеровим). Залежність від силового поля найавторитетнішого українського новеліста, Черемшинині ліризм і вітаїзм, ув'язнені стефаниківським трагізмом і лаконізмом, «дерев'яні «карбовані» бадіки («поезія різьблена»): «Чічка», «Грушка», «Дід», «Зведениця», «Хіба даруймо воду», «Основи», «Злодія зловили», «Горнець» та ін.. Стає вірним собі аж у другому циклі «Село за війни», епічне дихання (Слово про загибель Гуцульської землі), похоронне голосіння як естетична матриця циклу: «Бодай їм путь пропала», «Зрадник», «Село вигибає» та ін... Кафлі «Парасочки» (третій</p>	<p>Лекція + практичні заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Донцов Д. Марко Черемшина // Літературно-науковий вісник. – 1927. – Кн. 7-8. 2. Зеров М. Марко Черемшина й галицька проза // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). – Дрогобич, 2007. 3. Марко Черемшина у спогадах, документах і матеріалах. – Чернівці, 2014. 4. Олещук І. Людина і світ у слові Марка Черемшини. – Чернівці, 2019. 5. Піхманець Р. Із покутської книги буття / Засади художнього мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича. – К., 2012. 6. Семанюк Н. Співець Гуцульщини / Спогади про Марка Черемшину. – Ужгород, 1974. Чопик Р. Карби і кафлі Марка Черемшини // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі XIX – XX ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998. 			

	<p>цикл), ерос на зміну танатосу, естетика народних кахлів, барвисті (в колористиці дерева життя) кадри вітаїстичних моментів гуцульського побуту... Четвертий цикл «Верховина», естетика віншувань, життя під польською окупацією, оптимістична трагедія... Парадокси Черемшиного стилю, контрверсійні судження про прозу письменника.</p>				
<p>6 тижд 4 год</p>	<p>Тема 7. Творчість Михайла Коцюбинського.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Біогеографічна мапа М. Коцюбинського: Вінниця (Поділля) – Молдова – Крим – Кононівка – Італія (Капрі) – Криворівня – Чернігів... • Еволюція від «просвітянського реалізму» до імпресіонізму. • Імпресіонізм як мистецьке явище (опираючись на полотна Е. Мане, К. Моне, О. Ренуара, Е. Дега, романи А. Перрюшо та ін.), риси імпресіонізму в творчості майстра <i>par excellence</i> (репертуар новел – у питаннях практичної). • Естафета «великого сонцепоклонства»: М. Коцюбинський – П. Тичина – І. Драч... М. Коцюбинський – П. Шекерик-Доників.... • Родина Коцюбинських: любовний трикутник (між Вірою Дейшею та Олександром Аплаксіною), трагічна доля Юрія, місія Ірини. Музеї у Вінниці та Чернігові, фестиваль «Інтермецо». 	<p>Лекція + практичні заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балабко О. Рай і пекло Коцюбинського. – Чернівці, 2014. 2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів: «Академічний експрес», 1999. 3. Коцюбинський М. «Я так поріднився з тобою...». Листи до дружини. – К. 2007. 4. Коцюбинський М. Листи до Олександри Аплаксіної. – К., 2008. 5. Калениченко Н. Михайло Коцюбинський / Нарис життя і творчості. – К., 1984. 6. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к. XIX – поч. XX ст. – К., 1995. 7. Михайло Коцюбинський: життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах. – К., 1970. 8. Павличко С. Пристрасть і їда: особиста драма Михайла Коцюбинського // Сучасність, 1994, № 12. 9. Панченко В. Капрійські сюжети: «Італійська» проза Михайла Коцюбинського і Володимира Винниченка. — К.: Факт, 2003. — 496 с. 10. Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський: літературний портрет. — К.: ВЦ «Академія», 2010. 11. Стебун І. Історія одної потаєнної любови / Документальна повість, листи, спогади О. Аплаксіної – Донецьк, 1999. 12. У вінок Михайлові Коцюбинському / Збірник статей. – К., 1967. 13. Черненко О. Імпресіонізм та експресіонізм /О. Черненко // Українське слово. Хрестоматія 		

			<p>української літератури та літературної критики ХХ ст. – К., 1994. – Кн.1. С. 206–208.</p> <p>14. Черненко О. Михайло Коцюбинський – імпресіоніст: образ людини в творчості письменника. – Мюнхен, 1977.</p> <p>Чопик Р. Михайло Коцюбинський : політ метелика // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.</p>		
7 тиж 2 год	<p>Тема 8. Творчість Гната Хоткевича.</p> <ul style="list-style-type: none"> Український Леонардо да Вінчі: універсальна особистість письменника, режисера, актора, бандуриста, композитора, інженера, художника, культурно-політичного діяча. Захоплива біографія: дитяча дружба з О. Матюшенком (керівником повстання на броненосці «Потьомкін»), знайомство з субкультурою незрячих лірників-бандуристів, участь у хорі М. Лисенка, відновлення та організація кобзарського руху (ХІІ Археологічний з'їзд); керівництво страйкомом Харкова (1905-1906), еміграція на Гуцульщину, створення Гуцульського театру в Краснолілі; трагедія кобзарського з'їзду (яким мав би бути кінофільм «Поводир?»), родина (за книгою Галини Хоткевич). Гуцульський експресіонізм: «Камінна душа», «Гуцульські образки». Гуцульський імпресіонізм: «Гірські акварелі». Полеміка з М. Коцюбинським у маловідомій статті «Тіні забутих предків». П'єси з репертуару Гуцульського 	Лекція + практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> Балабольшенко А. Гнат Хоткевич. – К., 2008. Супрун Н. Гнат Хоткевич – музикант. – Рівне, 1997. Хоткевич Гнат. Твори: У 2 т. – К., 1966. Хоткевич Гнат. Авірон. Довбуш. Оповідання. – К., 1990. Хоткевич Гнат. Тарасик. – Львів, 2017. Хоткевич Гнат. Музичні інструменти українського народу. – Харків, 2013. Хоткевич Галина. Там, де не колеться трава. Гнат Хоткевич та його родина / Упорядкування та редакція Віри Манько. – Львів, 2017. Шекерик-Доників П. Дідо Иванчік. – Верховина, 2012. 		

	<p>театру («Верховинці», «Довбуш», «Непросте», «Гуцульський рік», «Практикований жовнір»). Чому роман «Довбуш» не йде в жодне порівняння з шедевром «Камінної душі»?</p> <p>Бандура в житті Хоткевича і Хоткевич в житті бандури: робота над вдосконаленням інструменту, різне ставлення до цього у наші дні (М. Хай) і самого Хоткевича, підручник гри на бандурі тощо.</p>				
8 тижд 4 год	<p>Тема 9. Творчість Ольги Кобилянської.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Буковинські адреси Ольги Кобилянської (біографія за однойменною книгою В. Вознюка): Гура-Гуморулуй – Сучава – Кімполунг – Димка – Чернівці. • «Поранковий» період: рання «німеччина» (за 3-м томом 10-томника). «Слова зворушеного серця» (щоденники): характер юної амазонки, феміністичні імпульси. • Повість «Людина»: про- і contra-, колізії з І. Франком та Н. Кобринською. «Цаїрівна» («Без подій», «Лорелей»): від щоденників до повісті у формі щоденника, початок властивої творчості. • Захоплення Ніцше. «Покора» (збірка оповідань 1897): золотий період новелістики, причини і наслідки світоглядної зміни (аполонівський та діонізієвський первні та їхня взаємодія у творчості Кобилянської), майстерність «Природи», «Битви», «Некультурної», «Меланхолійного вальсу». 	Лекція + практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму. – К., 2003. 2. Вознюк В. Буковинські адреси Ольги Кобилянської. – Чернівці, 2006. 3. Гундорова Т. <i>Vemina melancholica</i>. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К., 2002. 4. Євшан М. Ольга Кобилянська // Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998. 5. Кобилянська О. Слова зворушеного серця: Щоденники. Автобіографії. Листи. Статті та спогади. – К., 1982. 6. Кобилянська О. Твори: У 5 т. – К., 1963. 7. Кобилянська О. Зібрання творів: У 10 т. – Чернівці, 2015. – Т. 3 (рання «німеччина»). 8. Кобилянська О. Апостол черні. – Чернівці, 2012. 9. Кобилянська О. Огривай, сонце... Збірка малої прози. – Чернівці, 2011. 10. Мельничук Я. На вечірньому прюзі. Ольга Кобилянська в останній період творчості. – Чернівці, 2006. 11. Мельничук Я. 20 есеїв про Ольгу Кобилянську та її поціновувачів. – Чернівці, 2014. 12. Павлишин М. Ольга Кобилянська: прочитання. – Харків, 2008. 13. Панчук Е. Гірська орлиця. – Ужгород, 1976. 14. Українка Леся. Писателі-русини на Буковині // Українка Леся. Твори: В 12 т. – Т. 8. Чопик Р. Очікуючи Його. Ольга 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Фаталізм «Ніоби», «Землі», «В неділю рано зілля копала» (лебедина пісня, місце в традиції розробок сюжету «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці...»). «Шахова» естетика повісті «Через кладку». • Воєнні та повоєнні новели («Юда», «Вовчиха», «Огривай, сонце...» та ін.), причини трагізму. • Як Царівна однайшла Цезаревича: проблематика роману «Апостол черні», забороненого в советські часи. • Важкі колізії долі на вечірньому прюзі: параліч, «листи щастя» до Сталіна, писані не Кобилянською, і румунська розправа за них. • Стосунки з Лесею Українкою (полеміка з Соломією Павличко) та Осипом Маковеем. <p>Вшанування та вивчення творчої спадщини Кобилянської на Буковині.</p>		Кобилянська: від Царівни до Цезаревича // Чопик Р. Переступний вік / Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.		
9 тижд 6 год	<p>Тема 10-11. Творчість Лесі Українки.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лесезнавство як галузь літературознавства: Леся Українка в оцінці неокласиків (студії М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари, М. Рильського), ренесанс лесезнавства у незалежній Україні (монографії Н. Зборовської, О. Забужко, В. Агеєвої, С. Павличко, С. Кочерги та ін.). • «Дворянське гніздо Косачів» (біографічний огляд за однойменною книгою І. Денисюка і Т. Скрипки): духовне зростання і «тридцятилітня війна» з туберкульозом; домашнє, 	Лекція + практичні заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. – К., 2001. 2. Денисюк І. Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. – Львів, 1999. 3. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine. Українка в конфлікті міфологій. – К., 2007. 4. Зборовська Н. Моя Леся Українка. – Тернопіль, 2002. 5. Косач М. Твори. Переклади. Листи. Записи кобзарських дум. – К., 2017. 6. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. – Нью-Йорк, 1970. 7. Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів. – Луцьк, 2010. 8. Мороз М. Літопис життя та творчості Лесі Українки. – К., 1992. 9. Спогади по Лесею Українку. – К., 		

літературне, громадське оточення; листи, національні погляди Лесі.

- Загальна структура та жанрова еволюція творчості (поезія 1890-ті; драматургія 1900-ті). Традиції і новаторство ліричних текстів. Мотиви, образи, поетика.
- Жарова природа Лесиних ліричних циклів (порівняння з Франковими). На матеріалі: «Сім струн», «Невільничі пісні», «Сльози-перли», «Зоряне небо», «Кримські спогади». Поєми: «Давня казка», «Роберт Брюс, король шотландський».
- Драматична поема як жанр (чому в Лесі він став улюбленим?)...
- Новаторство драматургії. Декадентські мотиви у «Блакитній троянді». Проба пера чи фальшстарт драматурга? Чому властиво Лесина драматургія починається не від цієї п'єси, а від «Одержимої»?.. «Євангеліє від Лесі»: «Одержима», «На полі крові», «Йоганна, жінка Хусова», «Адвокат Мартіан», «Руфін і Прісцилла» та ін. Причини й природа конфлікту. Чим різняться ортодоксальне і Лесине християнство?..
- «Бояриня»: культурний шок українки в Московії (несумісність менталітетів); перегук чільної ідеї п'єси з драматичними поемами на ранньохристиянську тематику та магістральним концептом Нового українського письменства... «Оргія»:

1963.

10. Українка Леся. Твори: У 10 т. – К., 1963.
11. Українка Леся. Збір. Тв.: У 12 т. – К., 1975.
12. Українка Леся Листи: У 3 кн. / Упорядник Валентина Прокіп (Савчук). – К., 2016.
Чопик Р. Квітка від Лесі / Чопик Р. Переступний вік // Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.

	<p>україно-московські паралелі греко-римських стосунків; Леся і Винниченко (п'еса-пересторога)...</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Камінний господар»: місце Лесиною Дон-Жуана серед світових інтерпретацій «вічного» образу... • Міфопоетика «Лісової пісні». Любовний трикутник: між чим (не ким!) вибирав Лукаш? Порівняння зі «Затопленим дзвоном» Г. Гавптмана. «Лісова пісня» у постановці львівських курбасівців: евристичність і контрверсії... 				
<p>10 тижд 2 год</p>	<p>Тема 12. Творчість Володимира Винниченка. Особливий драматургійний «фон» степів українського півдня (корифеї М. Кропивницький і брати Тобілевичі, В. Винниченко, М. Куліш, Ю. Яновський, Тарковські та ін.). Колізії життєвої та творчої долі В. Винниченка: привітання дебюту, дискусії навколо творчості (І. Франко, М. Коцюбинський, Леся Українка та ін.); революційна боротьба (РУП, ув'язнення, еміграція); подружжя з Розалією Ліфшиць; резонанс Винниченкової творчості в Росії та Європі, спокуса стати російським письменником (засторога від Лесі), подолання спокуси; Винниченко в час визвольних змагань (голова Генерального Секретаріату УНР, наївні проєкти, визнання власної сліпоти у п'есі «Між двох сил»). Роль бешкетника (халамидника) в драматургії життя В. Винниченка (за мою однойменною студією). 1920-ті в Німеччині, 1930-40 у Франції, конкордизм, апеляції на тему примирення капіталізму й</p>	<p>Лекція + практичні заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вороний М. Театральне мистецтво і український театр // Вороний М. Твори. – К., 1989. 2. Дзевєрін І. Про Винниченка та його ранню прозу // Винниченко В. Краса і сила. – К., 1989. 3. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка (Нариси з новітнього українського письменства). – Дрогобич: «Відродження», 2007. 4. Костюк Г. Світ Винниченкових образів та ідей // Слово і Час. – 1990. – № 7. 5. Мороз Л. «Сто рівноцінних правд». Парадокси драматургії В. Винниченка. – К., 1994. 6. Панченко В. Винниченко: парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок. – К., 2004. 7. Панченко В. Будинок з химерами. – Кіровоград, 1998. 8. Панченко В. Магічний кристал. – Кіровоград, 1995. 9. Сиваченко Г. Винниченків «конкордизм» у буддистському та психоаналітичному дискурсах // Слово і час. – 2000. – № 8. 10. Хархун В. Роман В. Винниченка «Записки кирпатого Мефістофеля в контексті світової «дияволаді» ХХ ст». – Ніжин, 1997. 		

	<p>соціалізму, P.S. і вічне чистилище «між двох сил»... Психологізм, проблематика і стильове новаторство новелістики В. Винниченка («Краса і сила», «Голота», «Контрасти», «Уміркований та щирий», «Малорос»-європеєць», «Студент», «Момент»)...</p> <p>Парадокси «ста рівноцінних правд» Винниченкової драматургії (за Л. Мороз): риси неореалізму («Брехня»), психологічні експерименти над мораллю («Закон»), проблема зіткнення життя і мистецтва, «мить істини» митця по-винниченківськи («Чорна Пантера і Білий Медвідь»), категорійні поняття «революція, совість, гріх» («Гріх»), внутрішня і зовнішня драма («Між двох сил»)...</p> <p>Роман «Записки кирпатого Мефістофеля» (проблеми моралі, ніщєанство, жіночі образи)....</p> <p>Еміграційна проза В. Винниченка (романи «Сонячна машина», «Слово за тобою, Сталіне»). Чим відрізняється проза раннього і пізнього Винниченка?.. Винниченків герой: збірний образ на підставі творів різних жанрів. Що таке «винниченківщина»?</p>		<p>11. Хороб С. Українська драматургія: крізь виміри часу (теоретичні та історико-літературні аспекти драми). – Івано-Франківськ, 1999.</p> <p>Чопик Р. Роль бешкетника у драматургії життя Володимира Винниченка // Чопик Р. Переступний вік /Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст. – Львів – Івано-Франківськ, 1998.</p>		
<p>14 тижд 2 год</p>	<p>Тема 13-14. Символістська драматургія. Творчість Олександра Олеся і Спиридона Черкасенка.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Курйози долі Олександра Кандиби: від ветеринара на бойні до найніжнішого лірика, українського Гайне («Співаю, як співає птах»). • Тіртей української революції, поетичний голос покоління визвольних змагань. «З журбою радість обнялась»: гучний резонанс дебюту, рецензії 	<p>Лекція + практичні заняття</p>	<p>1. Олесь О. Твори: У 2 т. / Упорядкування та передмова Р. Радишевського. – К., 1990.</p> <p>Черкасенко С. Твори: У 2 т. / Упорядкування та передмова О. Мишанича. – К., 1991.</p>		

й відгуки (І. Франко, Леся Українка).

- Поетика гедонізму («Сміються, плачуть солов'ї...»). Новоромантичні тенденції: «Айстри», «По дорозі в Казку», «Ніч на полонині» (порівняння з Лесиною «Лісовою піснею»). Символістські ознаки Олесевої драматургії: «По дорозі в Казку»...
- Жорстокі реалії доби: трагедія родини Крушельницьких у п'єсі «Земля обітована» (Л. Крушельницька «Рубали ліс»).
- Празький період, Олесь і Ольжич: конфлікт поколінь, уроки поразки, «трагічний оптимізм» проти «надсоно-есенінщини» (за Є. Маланюком) і разом з тим – наймовірно глибокі та ніжні почуття сина до батька і батька до сина, смерть якого не зміг пережити і пішов у вічність слідом за ним...
- Людина й «доба, жорстока, як вовчиця». Схожість долі С. Черкасенка з Олесевою, схожість долі їх синів та батьків після смерті синів... І творчих інтенцій перегук: символізм драматургії: «Про що тирса шелестіла», «Казка старого млина»... Остання має ще й вихід у трагічні події останніх років: український степ, який там починають освоювати заїди – то «степ донецкая»... Ось чому там так зараз – в основі було звіряче ламання людини,

	убивство Казки... Задля швидких прибутків – така ціна...				